

Ekonomski odnosi s tujino

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 12/2003

str. 4

Plačilna bilanca Slovenije, I-X 2003, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, I-X 2002
Tekoče transakcije	12,437.7	12,306.4	131.3	415.5
Blagovna menjava (FOB)	9,553.4	9,891.4	-338.0	-59.8
Storitve	2,075.0	1,601.2	473.8	527.7
Dohodki od dela in kapitala	453.2	515.1	-61.9	-156.0
Tekoči transferi	356.1	298.7	57.4	103.6
Kapitalski in finančni račun	1,393.3	-1,548.7	-155.3	-411.9
Kapitalski račun	6.3	-4.1	2.2	1.0
Kapitalski transferi	6.2	-1.1	5.1	1.8
Patenti, licence	0.1	-3.0	-2.9	-0.8
Finančni račun	1,387.0	-1,544.6	-157.5	-412.9
Neposredne naložbe	94.1	-226.3	-132.1	936.9
Naložbe v vrednostne papirje	-5.8	-141.6	-147.5	35.6
Ostale naložbe	1,298.7	-912.2	386.5	-140.3
Terjatve	0.0	-862.3	-862.3	-742.1
Obveznosti	1,298.7	-49.9	1,248.8	601.7
Mednarodne denarne rezerve	0.0	-264.5	-264.5	-1,245.0
Statistična napaka	24.0	0.0	24.0	-3.6

Vir podatkov: BS. Opomba: ¹negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

Tudi oktobra 2003 so se ugodna gibanja v blagovni menjavi, ki so se začela v septembru, nadaljevala, saj je trgovinska bilanca izkazovala presežek. Nominalni **obseg blagovne menjave**, izražen v EUR, se je medletno povečal za 5% (blagovni izvoz za 3.6%, blagovni uvoz za 6.3%). **V desetih mesecih leta 2003** se je v primerjavi z istim obdobjem leta prej blagovni izvoz nominalno povečal za 2.6%, blagovni uvoz pa za 5.6%. Zaradi skromne rasti izvoza se je v lanskih desetih mesecih v primerjavi z istim obdobjem predhodnega leta obseg predelovalnih dejavnosti povečal le za 0.6% (gl. tudi str. 12). Od treh največjih izvoznih podpodročij, ki realizirajo 41% blagovnega izvoza (gl. graf), se je izvoz v desetih mesecih na medletni ravni najbolj povečal pri proizvodnji kemikalij, kemičnih izdelkov in umetnih vlaken (za 15%) ter proizvodnji strojev in naprav (za 4.0%), medtem ko se je pri proizvodnji vozil in plovil zmanjšal za 6.7%. Ob hitrejši rasti uvoznih od izvoznih tokov se je nominalni trgovinski primanjkljaj v desetih mesecih lani v primerjavi z letom prej povečal skoraj za 6-krat.

Pri nižjem **presežku na tekočem računu** je bilo tudi povečanje imetij na kapitalno-finančnem računu v desetih mesecih leta 2003 manjše od primerjivega obdobja leta prej. **Domače neposredne naložbe**, ki so se večinoma pojavljale v obliki lastniškega kapitala, so v desetih mesecih lani dosegle 0.9% ocenjenega BDP, kar je največ po letu 1992. Medtem ko so se **porfelnjske naložbe** domačih vlagateljev v tujini povečevale, pa so se **naložbe tujcev** v slovenske vrednostne papirje z lanskim julijem začele zmanjševati. Po podatkih BS so se v desetih mesecih lanskega leta (kratkoročni komercialni krediti po državah) neto terjatve do držav bivše Jugoslavije povečale za 129.8 mio EUR, do držav EU za 75.9 mio EUR in do ZDA za 60 mio EUR. **Posojila** med kapitalsko nepovezanimi rezidenti in nerezidenti so se v desetih mesecih lani povečala za 1,059 mio EUR (v istem obdobju predhodnega leta za 492.9 mio EUR). Ob razlikah v stroških najemanja kreditov doma in v tujini se je povečalo zadolževanje v tujini; najbolj so se zadolževale poslovne banke, ki so spodbujale devizno kreditiranje domačih podjetij. Konec oktobra leta 2003 je **stanje mednarodnih rezerv centralne banke** znašalo 6,900.3 mio EUR, rezerv poslovnih bank pa 1,126.2 mio EUR. Povečanje mednarodnih denarnih rezerv BS je bilo v desetih mesecih lanskega leta zaradi manjšega obsega prilivov neposrednih naložb precej manjše kot leto prej.

Graf: **Struktura izvoza po podpodročjih standardne klasifikacije dejavnosti, v %**

